

Adı :
Soyadı :

3. Sınıf
Hayat Bilgisi

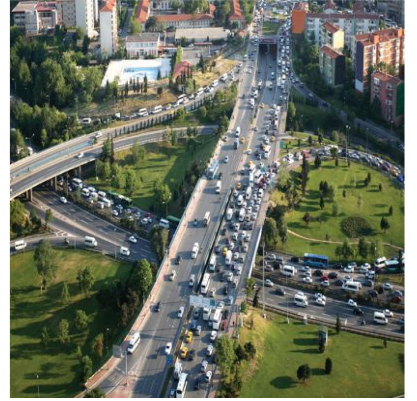
Doğada Hayat
Doğal Unsurlar

Çevremizde gördüğümüz dağ, orman, deniz, akarsu, göl, ova gibi kendiliğinden var olan yeryüzü şekillerine **doğal unsur** deriz.

İnsanlar doğal çevreye en çok zarar veren canlıdır. İnsanların **nüfusu** (sayısı) arttıkça barınmak, ulaşım, iş yeri yapmak için kendi ihtiyaçlarına göre doğayı değiştirmektedir.

Nehirler üzerine köprüler yapılır, elektrik üretmek için barajlar yapılır. Ulaşım için şehirler arası yollar tüneller, havaalanları yapılır. Apartmanlar, okullar, hastaneler, iş yerleri, fabrikalar yapılması insanlık için **olumlu** gelişmelerdir. Ancak bunların yapılması çarpık kentleşmeye, çevre kirliliğine, hayvanların neslinin tükenmesine de neden olmaktadır.

İnsanlar bozduğu doğayı tekrar düzeltmek için ağaçlar dikerek, geri dönüşüm yaparak, piknik alanları yaparak daha bilinçli kullanmaya çalışmaktadır. Bunun için **ÇEVKO, TEMA, ÇEKÜL, DOÇEV** gibi sivil toplum kuruluşları çalışmalar yapmaktadır.

Ağaçların plansız kesilmesi, orman yangınları, denizlerin kirlenmesi, bitkilerin ilaçlanması kimyasal ilaçların kullanılması, bilinçsiz avlanma yapılması birçok bitki ve hayvanların **neslinin** tükenmesine neden olmaktadır. Ülkemizde alageyik, Akdeniz foku, dikenli fare, telliturna, kelaynak, Toros kurbağası, vaşak, **caretta caretta** kaplumbağalarının nesli tükenmek üzeredir. Ayrıca, sevgi çiçeği, kardelen, mavi yıldız, sığla ağacı, çan çiçeği, tüllüşah, yabani karanfil gibi bitkilerin de nesli tükenmek üzeredir. Bu canlıları avlamak, izinsiz toplamak **yasaktır**.

Adı :
Soyadı :

3. Sınıf
Hayat Bilgisi

Doğada Hayat
Doğal Unsurlar

Etkinlik-1 ➡ **İnsanların doğaya etkilerini yazınız. (Olumlu-Olumsuz)**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Etkinlik-2 ➡ **İnsanların neler yaparak doğayı değiştirmektedir?**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Adı :
Soyadı :

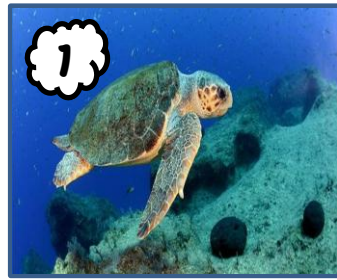
3. Sınıf
Hayat Bilgisi

Doğada Hayat
Doğal Unsurlar

Etkinlik-3 ➡ **Hayvanların ve bitkilerin neslinin tükenmesinin nedenlerini yazınız.**

- 1-
- 2-
- 3-
- 4-
- 5-

Etkinlik-4 ➡ **Ülkemizde nesli tükenmek üzere olan hayvanları eşleştirelim.**

 Kelaynak

 Dikenli fare

 Toros kurbağası

 Telliturna

 Caretta Caretta

 Vaşak

 Akdeniz foku

 Alageyik

Etkinlik-5 ➡ **Ülkemizde nesli tükenmek üzere olan bitkileri yazalım.**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Adı :
Soyadı :

3. Sınıf
Hayat Bilgisi

Doğada Hayat
Doğal Unsurlar

Etkinlik-6 ➡ **Doğru mu? Yanlış mı?**

- (....) Ova, dağ, göl, nehir gibi yeryüzü şekilleri doğal unsurdur.
- (....) Hayvanlar doğaya insanlardan daha çok zarar verir.
- (....) İnsanlar kendi ihtiyaçları için doğal çevreyi sürekli değiştirmektedir.
- (....) Yolların, binaların, barajların ve köprülerin yapılması insanlar için olumludur.
- (....) Çöplerimizi toprağı kirletmemek için denizlerin dibine boşaltılması gerekir.
- (....) Çevreye verdiğimiz zararlar canlıların neslinin tükenmesine neden olur.
- (....) Nesli tükenmekte olan hayvanları yakalayıp hayvanat bahçesinde besleyebiliriz.
- (....) Geri dönüşümün en önemli faydası kaynaklarımızın azalmasını önlemektir.
- (....) Nesli tükenmekte olan canlıları avlamak yasaktır.
- (....) İnsanlar için çevrede yapılan olumlu değişiklikler çevre için olumsuzdur.

Etkinlik-7 ➡ **Boşluklara uygun kelimeleri yazalım.**

çarpık	olumlu	avlanma	nesli	baraj	geri
hayvanların	insanlar	çevre	doğal	bitkilerin	piknik

- 1- Çevremizde görülen kendiliğinden var olan yeryüzü şekillerineunsur deriz.
- 2-doğal çevreye en çok zarar veren canlıdır.
- 3- İnsanlar elektrik üretmek için nehirlerin önüne set çekerekyaparlar.
- 4- Bina ve yollar yapılırkenkentleşme doğaya zarar verir.
- 5- Bilinçsiz yapılanhayvanların neslinin tükenmesine neden olur.
- 6- Atık maddeleri çöpe atmak yerinekutularına atmalıyız.
- 7- Ağaçlandırma çalışmalarının artması çevre içinbir gelişmedir.
- 8- Meyve ağaçlarının kimyasal ilaçlarla ilaçlanmasıneslini azaltmaktadır.
- 9-kirliliği hem doğaya hem de insan sağlığına zarar verir.
- 10- alanlarının düzenlenmesi doğa için olumlu gelişmedir.

Adı :

Soyadı :

3. Sınıf
Hayat Bilgisi

Doğada Hayat
Doğal Unsurlar

1 Aşağıdakilerden hangisi insanların, yaşadıkları çevreye olumsuz etkisine örnektir?

- A) Çöpleri toprağa değil denizlerin dibine dökmek
- B) Sokakta yaşayan hayvanlara barınaklar yapılması
- C) Kurumuş ağaçları planlı bir şekilde kesmek

2 Yukarıdaki görselle göre yasağın sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Balıkların fiyatlarının düşmesini sağlamak
- B) Balıkların neslini korumak
- C) Balıkların büyümesini sağlamak

3 Yukarıdakilerden hangileri nesli tükenmek üzere olduğu için koruma altına alınmış hayvandır?

- A) 1-2
- B) 1-3
- C) 2-3

Caretta Caretta: Üremek için sahillere gelerek yumurtalarını bırakırlar. Daha sonra tekrar denize döner. Yavruları kendiliğinden çıkınca denize giderek yaşamaya çalışırlar.

4 Yukarıdaki bilgilere göre nesli tükenmekte olan caretta caretta kaplumbağaları için hangisini yapmak gerekir?

- A) Yuvalarının olduğu sahillere insanlara kapatılmalıdır.
- B) Yumurtaları toplanıp hayvanat bahçesinde uygun yerde saklanmalıdır.
- C) Sahildeki yumurtalar toplanıp denize bırakılmalıdır.

5 Aşağıdakilerden hangisi çevre sorunlarının artmasına neden olmaktadır?

- A) İnsan nüfusunun artması
- B) Bitki ve hayvan çeşidinin artması
- C) Nesli tükenmekte olan canlıların korunmaya alınması

Yüksek dağlarda yetişen soğuk havalara dayanıklı bir bitkidir. Özellikle kış mevsiminde karlı havalarda renkli çiçekler açar. Sıcak havayı hiç sevmeyen bu bitki 20 cm kadar uzayabilir.

6 Yukarıda bahsedilen nesli tükenmekte olan bitki hangisidir?

- A) Sığla ağacı
- B) Yabani karanfil
- C) Kardelen

Adı :
Soyadı :

3. Sınıf
Hayat Bilgisi

Doğada Hayat
Doğal Unsurlar

Bu kazanımda yapabileceğimiz ev ve sınıf içi etkinlikler

1-

HB.3.6. Doğada Hayat (14 ders saati)

HB.3.6.1. İnsan yaşamı açısından bitki ve hayvanların önemini kavrar.

HB.3.6.2. Meyve ve sebzelerin yetişme koşullarını araştırır.

Yakın çevresinde yetiştirilen bir meyve veya sebze örneği üzerinden konu açıklanır.

HB.3.6.3. Doğadan yararlanarak yönleri bulur.

Güneş, karınca yuvaları ve yosunları gözlemlene gibi doğal yön bulma yöntemleri üzerinde durulur.

HB.3.6.4 İnsanların doğal unsurlar üzerindeki etkisine yakın çevresinden örnekler verir.

İnsanların doğal çevre üzerindeki olumlu ve olumsuz etkileri üzerinde durulur. Olumlu etkilerine de örnek verilmesine özen gösterilir. Nesli tükenmekte olan canlılara örnekler verilir.

HB.3.6.5. Doğa ve çevreyi koruma konusunda sorumluluk alır.

Daha iyi yaşanılabilir bir çevre için su, hava ve toprak gibi doğal kaynakların temiz tutulması, uygun kullanılması ve ağaç dikilmesinin önemi üzerinde durulur. Ayrıca konuyla ilgilenen sivil toplum kuruluşları temel düzeyde tanıtılır.

HB.3.6.6. Geri dönüşümün kendisine ve yaşadığı çevreye olan katkısına örnekler verir.

Plastik, kâğıt, pil ve cam gibi maddelerin toplanma şekilleri ve tekrar kullanıma sunulma alanları örneklenir. Bu sürecin çevreye olan katkıları vurgulanır. Sayılan maddelerden birini kullanmak ve farklı işlev kazandırmak suretiyle sürdürülebilirlikte rol alabilecekleri fark ettirilir.